Qorti Civili, Prim'Awla

Imhallef Anthony Ellul

Rikors numru: 801/2008AE

Joseph Cassar u Antoinette Cassar

Vs

L-Onorevoli Prim'Ministru; Is-Segretarju Amministrattiv sive is-Segretarju Principali (Principal Permanent Secretary) fi hdan l-Ufficcju tal-Prim'Ministru; L-Agent Direttur tal-Ufficcju tal-Management and Personnel u d-Direttur tal-Ufficcju ghal Employee Relations fi hdan l-Ufficcju tal-Prim'Ministru, jew min minnhom u l-Avukat Generali ghan-nom u fl-interess tal-Gvern ta' Malta

7 ta' Ottubru, 2016.

Din is-sentenza titratta l-hames u sitt talbiet tar-rikors guramentat li bihom l-atturi talbu:

"v. Tillikwida d-differenza msemmija fis-sentenza citata li sofra r-rikorrent fil-paga u f'kull hlas jew rimunerazzjoni ohra li kien jew huwa intitolat ghaliha r-rikorrent ai termini tal-imsemmija sentenza b'riferenza ghall-perjodu li jibda fl-1 ta' Jannar, 1992 u jispicca fit-28 ta' Gunju 2006, kif ukoll taghti kull ordni ohra li tista' tirrizulta necessarja u opportuna waqt is-smigh tal-kawza sabiex ir-rikorrent jigi reintegrat integralment fid-drittijiet tieghu relattivament ghall-perjodu msemmi.

vi. Tillikwida d-differenza li sofra r-rikorrent bejn il-pensjoni inkluza s-somma jew kommutazzjoni parzjali tal-istess pensjoni li effettivament ircieva u l-pensjoni inkluza s-somma jew kommutazzjoni parzjali tal-istess pensjoni, li kien intitolat ghaliha bl-implimentazzjoni immedjata u retrospettiva tas-sentenza msemmija, b'riferenza ghall-perjodu 29 ta' Gunju 2006 sal-gurnata tas-sentenza finali, kif ukoll taghti kull ordni sabiex il-pensjoni li r-rikorrent jircievi minn dakinhar tas-sentenza finali 'l quddiem tithallas bhallikieku giet implimentata immedjatament u retrospettivament kif ordnat fl-istess sentenza; u sabiex tordna l-hlas tal-ammonti likwidati fl-ahhar zewg talbiet kif ukoll taghti kull ordni ohra li tista' tirrizulta necessarja u opportuna waqt is-smigh tal-kawza sabiex ir-rikorrent jigi reintegrat integralment fid-drittijiet tieghu relattivament ghall-perjodi msemmija."

B'sentenza tat-13 ta' Ottubru 2004 it-Tribunal ghall-Investigazzjoni tal-Ingustizzji ddikjara li ma nghatatx raguni valida ghalfejn l-attur ma nghatax il-promozzjoni ghal *Safety and Security Executive* u:

"hawnhekk it-Tribunal isib li saret ingustizzja mar-rikorrent u jichad l-eccezzjonijiet tal-kumpannija intimata, jilqa' t-talba tar-rikorrent u peress li jsib l-ilment gustifikat dwar il-promozzjoni ta' Safety and Security Executive, jirrikmanda li r-rikorrent jinghata rimedju kompensattiv billi jinghata l-kariga ta' Safety and Security Executive b'effett mill-1991 meta nghataw il-kariga l-Executives l-ohra u jitpogga fil-lista ta' seniority daqs kemm ha l-promozzjoni dakinhar, kif ukoll li jithallas id-differenza fil-paga li sofra."

B'sentenza ta' din il-qorti tal-10 ta' Dicembru 2010:

1. Bl-eccezzjoni tal-Prim'Ministru, helset lill-konvenuti l-ohra mill-osservanza tal-gudizzju;

2. Iddikjarat li l-Prim'Ministru kellu d-dmir li jimplimenta r-rakkomandazzjoni tat-Tribunal;
3. Iddikjarat li l-Prim'Ministru ma wettaqx dak id-dmir illi jimplimenta r-rakkomandazzjoni tat-Tribunal;
4. Ordnat lill-Prim'Ministru sabiex jistabbilixxi dawk il-proceduri u jaghti dawk id-direttivi li huma mehtiega sabiex iwettaq ir-rakkomandazzjoni sabiex **ghallinqas l-attur jithallas daqslikieku nghata l-hatra ta' *safety and security officer* b'effett mill-1991**.

Sentenza li giet konfermata mill-Qorti tal-Appell (ara sentenza tal-11 ta' Novembru, 2011).

L-attur beda jahdem mal-Airmalta plc meta kienet tal-Gvern. Ghal finijiet tal-ezercizzju li jrid isir mill-qorti, il-kariga rilevanti hi dik ta' *Safety and Security Executive*. Hekk biss il-qorti tkun konformi ma' dak li gie diga' deciz. Ghalhekk il-qorti taqbel mal-konvenut li l-paragun irid isir mal-persuna li nghatat il-kariga ta' Safety and Security Executive u mhux ma' xi kariga ohra. Mill-provi rrizulta li Vincent Farrugia kellu din il-kariga. Fis-seduta tad-9 ta' Lulju 2014, Vincent Farrugia xehed u kkonferma li hu kien intghazel ghal din il-kariga. Fatt li jidher li l-attur stess jaccetta[1]. F'Lulju 1998 Farrugia nghata l-kariga ta' manager. Austin Calleja xehed: *"Nikkonferma li kull min kien Executive kien fil-fatt lahaq manager. Dan fl-istess zmien cjoe' Lulju 1998."* (fol. 561).

Il-perjodu rilevanti hu 1992 sat-30 ta' Gunju, 2006. Ghalkemm is-sentenzi jsemmu mis-sena 1991, jirrizulta li kien mis-sena 1992 li nghatat din il-kariga. Fil-fatt jirrizulta wkoll li b'effett mill-1 ta' Jannar 1992 l-attur kellu l-kariga ta' Safety & Security Officer.

Mid-dokumenti ezibiti mix-xhud Austin Calleja jirrizulta li matul dan il-perjodu l-attur kellu *gross emoluments* ta' **Lm106,812 (€248,806)** u net **Lm88,484 (€206,113)** [fol. 570][2]. Mid-dokumenti mehmuza jidher li f'din ic-cifra hemm inkluz sahra (ara per ezempju dokumenti a fol. 571-578[3], 579 u 581). Fil-fehma tal-qorti l-kalkolu jrid isir fuq id-dhul totali li kellu l-attur. Irrizulta li fil-kariga ta' Safety & Security Executive ma kienx isir sahra. Hu veru li parti mill-hlas li rcieva l-attur kien ghal iktar sighat ta' xoghol li ghamel fil-post tax-xoghol, madankollu ma kienx ikollu dak il-qligh addizzjonali li kieku fil-bidu tal-1922 inghata l-kariga ta' Safety & Security Executive. Fl-ahhar mill-ahhar l-ezercizzju li jrid isiru hu li kemm jista' jkun l-attur jitpogga fl-istess posizzjoni li kien ikun li kieku nghata l-imsemmija kariga, u dan billi jithallas kumpens ghat-telf fil-qliegh minhabba li ma nghatax il-kariga. It-telf fil-qligh

[1] Fin-nota ta' sottomissjonijiet qal: *"L-esponenti, meta kellhom l-opportunita' li jezaminaw fuq il-pedana lill-**persuna li hadet il-grad li kien imiss lill-attur, Vincent Farrugia**, staqsew kemm kien dan il-pakkett, imma x-xhud tali domanda rrifjuta li jwegibha u ma gietx permessa mill-Qorti (ara xhieda ta' Vincent Farrugia)….."* (fol. 657).

[2] Ara wkoll FS3 a fol. 571-583.

[3] Konkluzjoni li l-qorti waslet ghaliha a bazi tal-basic wage fil-gimgha dikjarata fl-imsemmija dokumenti li meta multiplikata b'52 gimgha hi nqas mic-cifra dikjarata bhala *gross emoluments*.

hi d-differenza bejn il-qligh li kien ikollu kieku kellu l-kariga ta' Safety & Security Executive u l-qligh li kellu fil-kariga li baqa' fiha.

Irrizulta wkoll li matul l-imsemmi perjodu Vincent Farrugia kellu s-segwenti *gross* u *net emoluments*:

Sena	**Gross Emoluments (Lm)**	**Net Emoluments (Lm).**
1992	4950	4072
1993	5473	4433
1994	5825	4619
1995	6334	5028
1996	6895	5486
1997	7656	6176
1998	7836	5971
1999	8356	6480
2000	9711	7095
2001	10830	7822
2002	11055	7818
2003	11493	8202
2004	11528	8220
2005	12457	8815
2006	7030	5001
Total	**127,429**	**95,238**
Total(€)	**296,830**	**221,845**

Differenza fin-*net emoluments* bejn l-attur u Vincent Farrugia: €221,845 - €206,113 = <u>€15,732</u>.

L-attur jippretendi wkoll kumpens ghal:

(a) *Telephone and clothing allowance*;
(b) *Performance and efficiency bonus*;
(c) *Petrol allowance*;
(d) *Car allowance*;

li jsostni li kienu jinghataw lil min inghata l-kariga floku. Il-qorti ser tikkunsidra dawn l-items wara xulxin.

(a) <u>*Telephone and clothing allowance.*</u>

Austin Calleja spjega li: *"All managers had an annual allowance of Lm500 and Executives Lm250. They could spend the money on telephones and on clothing against receipts. The Lm500 and the Lm250 could be spent entirely on telephones or on clothing or a mix of the two. The important thing was that the annual amount was not exceeded."* (fol. 339). Fil-kariga li baqa' fiha l-attur, kien jinghata uniformi. Pero' t-telefon ma kienx jithallas. Il-qorti qeghda *arbitrio boni viri* tillikwida s-somma ta' **sebat elef ewro (€7,000)**.

(b) *Peformance and efficiency bonus.*

Skond Austin Calleja, *"From 1992 to 2005, Executives had an annual Performance Bonus from 0% to 10% of their gross salary depending on the performance of the individual. The Performance Bonus from 2006 onwards changed to 0% to 15%."* (fol. 339). M'hemmx prova li dan il-bonus ma kienx taxxabbli. Austin Calleja xehed, *"… l-performance u efficiency allowance li kienu jircievu Schiavone u Farrugia huma nkluzi fis-salarji li jidher fl-FS3."* (fol. 561). Il-qorti m'ghandha l-ebda raguni ghalfejn ma temminx din il-verzjoni, gialadarba dan hu parti mill-hlas li kien jircievi l-attur u ghalhekk kellu jkun taxxabbli[4]. Ghalhekk dan il-bonus diga' ttiehed in konsiderazzjoni fl-ewwel parti tas-sentenza.

(c) *Petrol allowance.*

F'nota prezentata fit-30 ta' Jannar 2015 (fol. 625) il-konvenut iddikjara:

"Illi l-esponent jirrileva li ghalkemm fir-rapporti Dok. OPM1 u 2 gew inkluzi l-allowances marbuta mal-karozza u l-fuel, il-pozizzjoni tal-Prim'Ministru hija li dawn m'ghandhomx jitqiesu bhala parti mis-salarju, b'dana li jekk dawn ma jittiehdux in konsiderazzjoni fil-likwidazzjoni tat-telf ta' salarju soffert minn Joseph Cassar, dan iwassal ghal konkluzjoni li matematikament Joseph Cassar ma tilef l-ebda flus bhala rizultat tal-fatt li ma giex promos ghall-kariga ta' Safety and Security Executive, kemm jekk il-paragun isir ma' Vincent Farrugia kif ukoll jekk dan isir ma' Joseph Schiavone."

Ghalkemm li din l-allowance m'hijiex salarju, jibqa' l-fatt li l-attur ma gawdix minn din l-allowance kif gawda min inghata l-kariga. Dan fisser li l-petrol kien ihallas ghalih minn butu. Spejjez li ma kienx jaghmel kieku nghata l-kariga ta' *Safety and Security Executive*.

Austin Calleja pprezenta x'konsum ta' petrol kellhom David Cassar, Joe Schiavone u Vincent Farrugia ghas-snin 1997-2006. Gialadarba kien Vincent Farrugia li nghata l-kariga ta' *Safety and Security Executive*, allura l-qorti ser tiffissa somma a bazi tat-taghrif relatat ma' din il-persuna. Ovvjament din ic-cifra ser tigi ffissata a bazi ta' *arbitrio boni viri* gialdarba m'hemmx taghrif dwar is-snin 1992-1996 u mhux maghruf kemm kien jikkonsma l-attur kieku kellu l-uzu ta' vettura tal-principal. L-attur ighix Marsascala filwaqt li Vincent Farrugia jghix Birzebbugia. L-attur jippretendi li l-petrol allowance hi ta' iktar minn €4,000 fis-sena, b'medja ta' €80 kull sena. M'hemm l-ebda prova li dawk f'karigi manigerjali kienu jikkunsmaw dak il-volum kollu ta' petrol. Dwar din l-*item* ic-cifri li hemm f'dokument BS1A[5] huma *inflated* u 'l boghod hafna mir-realta', ukoll meta tqies it-tip ta' vettura li nghata Vincent Farrugia matul is-snin[6].

[4] Vincent Farrugia qal li l-*performance bonus* dejjem kien dikjarat fl-FS3 (fol. 597).

[5] Kalkoli maghmula minn Brian Spiteri fuq inkarigu tal-attur, minn fejn jirrizulta li l-attur jsostni li l-medja ta' konsum ta' petrol ghas-snin 1992 sa 2006 hi €4027 ghal kull sena.

[6] Austin Calleja qal: *"However, I can tell you that the Executives in 1992 had a Fiat Uno which cost Lm2,154 (Euro 5,018). In 1996 (after 5 years) the car was changed to a Fiat Punto costing Lm4,410*

Min-naha l-ohra, fil-fehma ta' qorti l-kalkoli li ghamel il-konvenut[7] (Dok. OPM1 a fol. 626) meta paragunati mat-taghrif li hemm fid-dokument a fol. 342 u wkoll it-tip ta' vettura li kienet tinghata lill-impjegat, iktar jirriflettu r-realta. F'dan ir-rigward il-qorti tiffissa s-somma **€10,000**.

(d) ***Car allowance.***

Skond Austin Calleja, ma kienx hemm *car allowance*. Dawk li kellhom kariga manigerjali, kif allura kellu Vincent Farrugia, kellhom l-uzu ta' vettura li setat tintuza ghall-uzu privat. Din tista' titqies bhala *fringe benefit* li l-attur ma kienx gawda minnha. Il-vetturi li kellhom kienu jvarjaw matul is-snin. Peress li l-attur ma nghatax il-*promotion*, kellu jaghmel uzu mill-vettura privata tieghu biex imur ghax-xoghol u wkoll ghall-uzu personali. Il-fatt li ma nghatax il-kariga jfisser li tilef dan il-beneficcju u ghalhekk ghandu dritt li jippretendi li jigi monetizzat. B'effett mis-sena 2001 dan sar jitqies bhala fringe benefit u ghalhekk sar taxxabbli.

Dwar din l-item l-attur jippretendi ghal xi snin is-somma ta' €2,401, ghal ohrajn €3,082 u ghal ohrajn €12,579 (Dok. BS1A, fol. 601), ghal total ta' €92,837. Dan hu kaz fejn l-attur qieghed litteralment ifajjar ic-cifri. L-affarijiet ma jsirux hekk. Per ezempju f'dawk is-snin meta l-attur jippretendi hlas ta' €12,579 ghal kull sena, ifisser li ghal kull sena jippretendi li jithallas iktar minn kemm kienet tiswa vettura gdida. L-attur ma pprovda l-ebda gustifikazzjoni ghalfejn il-qorti ghandha taqbel mal-likwidazzjoni ta' Brian Spiteri li hi ferm 'l boghod mir-realta'. Fir-realta' t-telf li sofra l-attur mill-fatt li ma nghatax vettura tax-xoghol, kien li kellu jibqa' juza l-karozza privata tieghu. Dan ovvjament wassal ghal iktar *wear and tear* u spejjez ta' manutenzjoni. Kieku kellu vettura privata seta' wkoll biegh il-vettura privata tieghu u ma jixtrix ohra sakemm tibqa' tali koncessjoni, kif ukoll ma jkollux spejjez ta' licenzja u assikurazzjoni. L-attur ma tax prova ta x'kellu bhala vettura privata matul il-perjodu in kwistjoni. Il-konvenut jippretendi li s-somma li ghandha tigi likwidata hi ta' €10,617.13 (Dok. OPM1, fol. 626), kalkolata a bazi tal-*fringe benefit guidelines* tat-taxxa. Il-vetturi li kienu nghataw kienu Fiat Uno, Fiat Punto u Seat Cordoba. F'dan ir-rigward il-qorti qeghda *arbitrio boni viri* tillikwida s-somma ta' **€14,000** ghall-perjodu mis-sena 1992 sal-2006.

Il-konvenut jippretendi li l-*ex gratia* payment ta' €38,229.14 li thallset lill-attur bhala *terminal benefit*, ghandha titnaqqas mill-ammont li jista' jkun dovut lill-attur b'riferenza ghal dak li nghad hawn fuq. Dwar dan Austin Calleja xehed: *"Ghal dak li jikkoncerna min kien jokkupa l-kariga ta' manager min kien jigi boarded out manager ma kienx intitolat li jircievi dak li d-difensur tal-konvenut qed jirreferi ghalih bhala terminal benefit. Cassar kien intitolat ta' €38,230 minhabba 'il fatt li hu ma kienx jokkupa grad ta' executive manager jew head."* Il-qorti ma taqbilx mal-konvenut li jekk isir mod iehor, l-attur ikun qieghed jaghmel investiment u profitt zejjed mill-hsara li gratlu. L-attur sofra ngustizzja u baqa' fl-istess kariga sakemm f'Gunju 2006 gie *boarded out*. Hu veru li kieku fl-1992 inghata l-kariga ta' Safety and Security Executive ma kienx ikun intitolat ghal dan il-hlas. Madankollu ladarba thalla fl-istess

---

(Euro 10,272). In 1998, some Executives were promoted to Managers. Others were promoted to Managers in 1999. From 1999 onwards, the Executives post did not carry the benefit of a car." (fol. 341).

[7] €682.88 kull sena.

kariga sakemm gie *boarded out*, hu rcieva dak li kien jispetta lilu u xejn iktar. B'daqshekk ma ghamel l-ebda profitt zejjed. Is-sentenza ta' din il-qorti tal-10 ta' Dicembru 2010 ordnat lill-konvenut sabiex iwettaq ir-rakkomandazzjoni tat-Tribunal *"… sabiex ghallinqas l-attur jithallas daqslikieku nghata l-hatra ta' Safety and Security Executive b'sehh mill-1991, b'anzjanita minn dak iz-zmien."* Meta rcieva t-*terminal benefit*, l-attur ircieva dak li kien intitolat ghalih u l-konvenut m'ghandux jedd li jipprova jahrab jew itaffi l-effetti ta' sentenza li hi gudikat.

Ghal dak li jirrigwarda l-hlas tal-pensjoni, din hi regolata b'ligi (Pensions Ordinance, Kap. 93). Il-qorti ma taqbilx mal-konvenut li m'huwiex il-legittimu kontradittur. F'dawn il-proceduri gie mharrek in rapprezentanza tal-Gvern ta' Malta bhala l-persuna li hi nkarigata mill-materja in kwistjoni, li kienet li jimplimenta d-decizjoni tat-Tribunal. Ghal finijiet ta' kalkoli ghandu jittiehed in konsiderazzjoni l-grad ta' *Safety and Security Executive*, cjoe' l-istess grad li kellu Vincent Farrugia. Fin-nota ta' sottomissjonijiet l-atturi ghamlu riferenza ghal Dok. CFS1 (fol. 518) li hu l-kalkolu tal-pensjoni bazata fuq id-dhul li kellu Joseph Schiavone, u qalu: *"[….] hawnhekk jidher illi hemm qbil totali da parti tal-atturi mal-figuri prodotti mill-konvenut permezz tan-nota tal-31 ta' Ottubru 2013, Dok. CFS; bazikament jirrizulta li bhala pensjoni kontributorja (dik mahruga mid-Dipartiment tas-Sigurta Socjali) l-attur diga' qed jippercepixxi l-pensjoni massima, u l-promozzjoni ghalhekk ma kinitx taghmel differenza."* (fol. 661). Peress li Vincent Farrugia kellu salarju li jaqbez is-somma ta' €26,943 (Artikolu 8C tal-Kap. 93), allura japplika l-istess ragunament. Ovvjament trid tithallas id-differenza fil-*graturity*, cjoe' €56,131.25 (kalkolata fuq salarju ta' €26,943) - €35,702.49 (hlas li rcieva l-attur bhala *gratuity*) = **€20,428.76** skond il-kalkoli li jissemmew f'Dok. CFS1 (fol. 518) li pprezenta l-konvenut stess. Anomalja li sehhet minhabba li l-konvenut naqas milli jwettaq l-ordni tat-Tribunal. Fin-nota ta' sottomissjonijiet il-konvenut ma ta l-ebda raguni ghalfejn dan il-hlas mhux dovut.

Ghalkemm l-attur jippretendi li jithallas ukoll is-somma ta' €4,902.40 bhala *"differenza fil-pensjoni mill-2006 sa llum (€13,471- €8,568.60)"* (ara nota ta' sottomissjonijiet tal-attur, fol. 661), mit-taghrif li hemm fid-dokument CFS1 ma jirrizultax li dan hu l-kaz peress li l-massimu rata tal-pensjoni kien diga' qieghed jirceviha.

Ghal dawn il-motivi tiddeciedi l-hames u sitt talbiet b'dan il-mod:

1. **Ghal finijiet tal-hames talba tillikwida s-somma ta' sitta u erbghin elf seba' mija u tnejn u tletin ewro (€46,732).**
2. **Ghal finijiet tas-sitt talba tillikwida s-somma ta' ghoxrin elf erba' mija u tmienja u ghoxrin ewro u sitta u sebghin centezmu (€20,428.76), bhala differenza fil-gratuity bejn dak li rcieva l-attur u dak li suppost ircieva li kieku fl-1992 inghata l-promotion.**
3. **Tikkundanna lill-konvenut ihallas lill-atturi s-somma ta' sebgha u sittin elf mija u sittin ewro u sitta u sebghin centezmu (€67,160.76), bl-imghax mil-lum.**

Spejjez a karigu tal-konvenut[8], b'dan li l-ispejjez relatati mal-hames u sitt talbiet jinqasmu in kwantu ghal 75% a karigu tal-konvenut u 25% a karigu tal-atturi[9].

Anthony Ellul.

[8] Ovvjament mhux inkluz dawk diga' decizi fis-sentenza parzjali tal-10 ta' Dicembru 2010.

[9] L-atturi ghandhom jaghmlu tajjeb ghal parti mill-ispejjez ghaliex kienu qeghdin jippretendu somma ferm ikbar. Mir-rapport ta' Brian Spiteri jirrizulta li l-attur kien qieghed jippretendi li jithallas is-somma ta' €263,614.20, in kwantu ghal €69,571 differenza bejn is-salarju tieghu u ta' Joseph Schiavone, €60,399 *petrol allowance*, €10,479 *telephone/clothing allowance*; u €30,328.20 *Peformance & Efficiency Allowance* (fol. 601).